

LAIMĪGU JAUNO GADU!

Jaunais 2010. gads atnācis baltā tīģera zīmē, kas sola veiksmi dažādās dzīves jomās. Aizvadītais gads nesis mums dažādas pārmaiņas. Un lai cik grūti reizēm tās ir pieņemt, tomēr pārmaiņas bieži ir nepieciešamas, lai mūsu ikdienu, darba rezultāti un iespējas kļūdu labākas.

Vēlos pateikt lielu paldies visiem lauku uzņēmējiem, lauku attīstības speciālistiem Latvijas novados un SIA „Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs” darbiniekiem, kas strādā reģionu Lauku konsultāciju biroju filiālēs par to, ka esat, un neatlaidīgi un apzinīgi veicat lielu darbu, sniedzot konsultācijas un pakalpojumus Latvijas zemniekiem. Patiesi ceru, ka šī sadarbība turpināsies arī turpmāk un kopā mēs pārvarēsim gan pārmaiņas, gan grūtības.

Ar patiesu cieņu un laimīgu jauno gadu vēlot,

SIA „Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs”
valdes priekšsēdētājs Mārtiņš Cimermanis

AKTUALITĀTES

Grozījumi normatīvajos aktos un LAD paziņojumi

Atzīts enerģētisko kultūraugu pirmais savācējs

Lauku atbalsta dienests informē, ka saskaņā ar MK 2008. gada 29. septembra noteikumu Nr. 808 „Kārtība, kādā atzīst Eiropas Savienības enerģētisko kultūraugu savācējus, pirmos pārstrādātājus un lauksaimniekus, kuri savā saimniecībā izmanto vai pārstrādā enerģētiskos kultūraugus” 18. punktu LAD ir atzinis kā enerģētisko kultūraugu pirmo pārstrādātāju SIA „LATGRAN” (vienotais reģistrācijas numurs LV 45403013135).

Ar kooperatīvu atzišanas izvērtēšanu nodarbošies Latvijas Lauksaimniecības kooperatīvu asociācija (LLKA)

2009. gada 29. decembrī stājās spēkā MK noteikumi Nr. 1491 „Noteikumi par lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvās sabiedrības reģistrācijai nepieciešamajiem dokumentiem un šīs sabiedrības atbilstības izvērtēšanu atbalsta piešķiršanai”. Līdz ar to spēku zaudēja MK 2007. gada 13. novembra noteikumi Nr. 777 „Noteikumi par lauksaimniecības pakalpojumu

kooperatīvās sabiedrības reģistrācijai nepieciešamajiem dokumentiem un šīs sabiedrības atbilstības izvērtēšanu atbalsta saņemšanai”.

Jaunie noteikumi nosaka

- dokumentus, kas iesniedzami Uzņēmumu reģistrā, lai reģistrētu lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvo sabiedrību;
- lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvo sabiedrību ikgadējās atbilstības izvērtēšanas kārtību atbalsta piešķiršanai;
- lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvo sabiedrību atbilstības kritērijus un šo sabiedrību izvērtēšanas kārtību.

Atbilstoši 2009. gada 11. jūnijā pieņemtajam likumam „Grozījumi Kooperatīvo sabiedrību likumā” lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvo sabiedrību atbilstības izvērtēšanu ir paredzēts deleģēt privāto tiesību subjektam. MK noteikumi Nr. 1491 paredz, ka ar lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvo sabiedrību atbilstības izvērtēšanu nodarbošies Latvijas Lauksaimniecības kooperatīvu asociācija, kas šo uzdevumu izpildē ir padota Zemkopības ministrijai. LLKA par šo pakalpojumu neiekasēs maksu.

✓Izmaiņas valsts un ES atbalsta piešķiršanā lauku un zivsaimniecības attīstībai

2009. gada 29. decembrī stājās spēkā grozījumi MK noteikumos Nr. 783 „Kārtība, kādā piešķir valsts un Eiropas Savienības atbalstu lauku un zivsaimniecības attīstībai”.

Grozījumi paredz vairākas izmaiņas, galvenās no tām:

- iepriekš LAD pēc projektu iesniegumu sarindošanas turpināja vērtēt tikai tos projektus, kuru īstenošanai attiecīgajā kārtā publiskais finansējums ir pietiekams. Turpmāk LAD vērtēs arī projektus, kuriem kārtā pieejamais publiskais finansējums pietiek tikai daļēji. Ja šie projekti tiks apstiprināti, tad trūkstošo publiskā finansējuma daļu piešķirs no konkrētajam atbalsta pasākumam piešķirtās kopējās publiskā finansējuma summas. Tie projektu iesniegumi, kuriem piešķirtais punktu skaits

publiskā finansējuma iegūšanai attiecīgajā kārtā nebūs pietiekams, tiks noraidīti;

- turpmāk atbalsta pretendents būs tiesīgs uzsākt projekta īstenošanu jau pēc projekta iesnieguma iesniegšanas Lauku atbalsta dienestā, uzņemoties pilnu finanšu risku. Ja Lauku atbalsta dienests pieņems lēmumu par projekta noraidīšanu, atbalsta pretendents segs visus ar projekta īstenošanu saistītos izdevumus;
- turpmāk atbalsta saņēmējam, nodrošinot projekta informācijas un publicitātes pasākumu norisi, jānorāda arī fondu administrējošās iestādes – „Atbalsta Zemkopības ministrija un Lauku atbalsta dienests”;
- turpmāk avansu varēs pieprasīt arī tie atbalsta pretendenti, kas līdz šim to nevarēja (tātad arī uzņēmēji un zemnieku saimniecības). Lai saņemtu avansu, atbalsta saņēmējam ir jāiesniedz Lauku atbalsta dienestā avansa pieprasījums (MK noteikumu Nr. 783 4. pielikums) un neatsaucama bankas garantija, kas garantē finansiālo saistību izpildi 110% apmērā no avansa summas. LAD triju mēnešu laikā pārskaita atbalsta saņēmējam avansu, pamatojoties uz avansa pieprasījumu, bet ne vairāk kā 20% apmērā no kopējā projektam piešķirtā ES finansējuma un valsts budžeta finansējuma apmēra.

Sagatavots LLKC Ekonomikas nodaļā
pēc LAD, ZM un citas informācijas

VALSTS UN ES ATBALSTS

LAD atbildes uz lauksaimnieku jautājumiem

2009. gada novembra beigās Lauku atbalsta dienesta (LAD) speciālisti tikās ar lauksaimniekiem, lai atbildētu uz viņu neskaidrajiem jautājumiem par valsts un ES atbalsta saņemšanu.

PAR PLATĪBU MAKSĀJUMIEM

✓Platību maksājumu pieteikumā ir pieļauta gramatikas kļūda, par 0,3 ha samazinot bioloģiskās lauksaimniecības atbalsta platību. Šajā sakarā tika rakstīts iesniegums reģionālajai LAD pārvaldei un arī sertifikācijas institūtam. LAD atbildēja, ka jautājums tiks risināts, bet pagaidām neviens nezina, kā šo gadījumu izlabot sistēmā. Kā šo situāciju risināt tālāk?

Acīmredzamas kļūdas var labot jebkurā laikā, ja to atzīst LAD. Par acīmredzamām kļūdām uzskata pārakstīšanos (piemēram, 69 un 96) vai arī nepareizi ieliktu komatu (100 un 10,0). Gadījumā, ja deklarēts ir 4,81 ha, bet jābūt 4,53 ha, tad tā netiek uzskatīta par acīmredzamu kļūdu.

✓Kādi ir 2009. gadā notikušo kontroļu par platības maksājumiem rezultāti? Kādiem jautājumiem lauksaimniekiem vērts vairāk pievērst uzmanību turpmāk?

Biežāk konstatētās kļūdas ir tās pašas, kas iepriekšējos gados:

- pārdeklarācija – piesaka nevis faktiski apstrādāto platību, bet visa kadastra vai bloka platību;
- lauku bloku kartē neprecīzi iezīmēti lauki (nepareizs bloka numurs, dabā esošās lauka robežas stipri atšķiras no iezīmētajām), nav iespējams identificēt lauka robežas, jo pieteikumā norādītā platība nesakrīt ar iezīmēto, piemēram, iezīmē pa kadastru (kas ir daļa no bloka), bet pieteikumā ieraksta visu bloka platību;
- nav ievēroti pļaušanas termiņi, nav koptas meliorācijas sistēmas;
- pirms 10 un vairāk gadiem sēto zālāju joprojām deklarē kā aramzemē sēto zālāju, kaut gan tur sen vairs neaug aramzemē sēto zālāju raksturojošas sugas.

✓Vairākkārt jautāts par kontroļu metodiku, lai lauksaimniekiem būtu pieejami vismaz analogi jautājumi. Tas sekmētu veiksmīgāku pasākuma norisi, labākus rezultātus. Kādi varētu būt risinājumi?

Pārbaudēs uz vietas tiek pārbaudīti tie nosacījumi, kas iestrādāti normatīvajos aktos – regulās un MK noteikumos.

Nākamā gada Rokasgrāmatā LAD sagatavos piemērus par to, kas un kā tiek pārbaudīts.

✓Par meliorācijas sistēmu uzturēšanu. Kāpēc zemes nomnieku soda par 30–40 gadus vecas meliorācijas sistēmas neuzturēšanu kāribā (īpašnieks par šo jautājumu neinteresējas)?

Meliorācijas sistēmas, ja tās ir iekļautas meliorācijas kadastrā, neatkarīgi no to vecuma ir jāuztur darba kārtībā, jo tās veic mitruma režīma regulāciju pieguļošajās lauksaimniecības zemēs.

Pārbaudēs uz vietas LAD skatās, vai

- meliorācijas sistēma darbojas un netiek traucēta ūdenstece;
- ir iztīrītas kontrolakas un tām ir vāki;
- ir iztīrītas iztekas un krūmi ap tām 15 m uz katru pusi.

Šie nosacījumi attiecas uz atbalstam pieteikto platību, t.sk. arī uz nomātajām platībām. Ja meliorācijas sistēmas to vecuma vai nolietojuma dēļ nevar savest kārtībā, iespējams, ir jārisina jautājums par to norakstīšanu.

Ja grāvja malā aug krūmi, kas netraucē ūdenstecei, tad atbalsta samazinājums šādā gadījumā netiek piemērots.

Ja konkrētā lauksaimnieka meliorācijas sistēmas nav iespējams kopt no viņa neatkarīgu iemeslu dēļ (piemēram, kaimiņš nekopj savas meliorācijas sistēmas, tāpēc ūdens līmenis ir augsts arī blakus platībās un tās nav iespējams normāli apkopt), atbalsta samazinājums netiek piemērots.

✓Situācija: vasarā pļava nopļauta, pļavas malā satīti skābsiena ruļļi, bet novembrī intensīvu nokrišņu dēļ ielejā sakrājas ūdens. Kāpēc šo lauka daļu LAD mēra ārā, kaut arī vasarā lauks atbilstoši prasībām ir apsaimniekots, nopļauts?

Ja kontroles brīdī uz lauka atrodas īslaicīgi slapjas vietas (piemēram, pēc lietusgāzēm), bet tās ir kopotas, tad tās netiek mērītas ārā no lauka platības. Savukārt ja kontroles laikā ir redzams, ka slapjajās vietās aug ūdenszāles, grīši un tās ir ilglaicīgi mitras, tad tādas platības tiek mērītas ārā no lauka kopējās platības.

✓Kā saprotami jēdzieni *apļaušana* un *nopļaušana*?

Apļaušana nozīmē ganību apļaušana pēc ganišanas (par ganišanu neuzskata vienas govju ganišanu 10 ha platībā tikai uz kontroles brīdi).

Nopļaušana ir zāles pļaušana ar mērķi sagatavot sienu vai skābbarību u.c.

✓Vai LAD, veicot daļēju pārbaudi uz vietas, drīkst noteikt atbalstam pieteikto platību pēc nopļautā kultūrauga robežām, taču reāli pēdējais atāls netika pļauts visā uz atbalstu pieteiktajā teritorijā. Pārbaudes aktā teikts, ka platība ir noteikta pēc nopļautā kultūrauga robežām.

Lauka robežas nosaka pēc apstrādātās robežas – vismaz reizi gadā nopļautās, noganītās. Ja pļavas, ganības ilgāk par gadu netiek pļautas, noganītas tās klasificē kā atmatas.

✓Kāda ir situācija nākamgad ar atbalsta maksājumu iekļaušanu ienākuma nodokļa aprēķinā? Plašsaziņas līdzekļos (radio) izskan informācija no Finanšu ministrijas pārstāvja, ka, ja iedzīvotājs (fiziska persona) nebūs reģistrējies VID kā nodokļu maksātājs, tad vispār nekādu platības maksājumu atbalstu tas nesaņems. Lūdzam sniegt sīkāku informāciju vai skaidrojumu?

Platību maksājumi tiks iekļauti ar nodokli apliekamos ienākumos.

Lai nākamajā gadā saņemtu platību maksājumus, pašlaik normatīvajos aktos (to projektos) nav iestrādāta norma, ka lauksaimniekam jābūt reģistrētam kā nodokļu maksātājam. Šādu normu ZM var iekļaut nācējo normatīvajos aktos.

✓Attiecībā uz maksājumiem par nokautiem un eksportētiem liellopiem – vai nosacījumi un maksas apmēri 2010. gadā būs tādi paši kā 2009. gadā, vai tiek plānotas izmaiņas?

Pašlaik izmaiņas netiek plānotas un nosacījumi attiecībā uz kautajiem un eksportētajiem liellopiem 2010. gadā būs tādi paši kā 2009. gadā.

✓Kāda ir ES platības maksājumu par 2009. gadu administrēšanas gaita, kad un kādas izmaksas plānotas?

Maksājumi tiek plānoti atkarībā no pieejamā finansējuma apmēra.

Uz 29. novembri izmaksāts

- VPM – 33 miljoni 60 500 pretendentiem 66% avanss;
- MLA – 13.5 miljoni 70% avanss.

✓Kad varēs saņemt PVTM par laukaugiem un lopbarības platībām?

Šie maksājumi tika uzsākti decembrī (avanss 65% apmērā).

☑Saimniecībā septembrī ir notikusi fiziskā kontrole. Kāda ir iespēja un kārtība, lai lauksaimnieks uzzinātu, vai un kad saimniecība varētu saņemt platību maksājumus?

Iesniegumi tiek administrēti to iesniegšanas kārtībā. Ja iesniegumā nav konstatēti pārkāpumi, tad šis iesniegums tiks apmaksāts. Savukārt fiziskā kontrole saimniecībā nenozīmē, ka šajā iesniegumā vairs nav citu pārkāpumu vai neatbilstību.

Lauku atbalsta dienests pilnā apmērā piešķir atbalsta pretendētājam konkrētu maksājumu par konkrētu vienību līdz 2010. gada 30. jūnijam, bet konkrētu datumu, kad tiks veikts maksājums, pateikt nevar. Šobrīd VPM avanss jau ir veikts 95% no visiem lauksaimniekiem.

ATBALSTS BIOLOĢISKAJAI LAUKSAIMNIECĪBAI

☑Situācija, ka atbalstam pieteiktas pastāvīgās pļavas un ganības pasākuma *Agrovide* apakšpasākumā „Bioloģiskās lauksaimniecības attīstība”. Kam pienākas atbalsts, ja pļavās gana savvaļas zirgus no Nīderlandes Vides programmas? Ja zirgiem ir pases, tad tie der kā LDC dzīvnieku reģistrā reģistrētas liellopu vienības; vasarā piedzimuši kumēļi, kam vēl nav pases, neskaitās?

Vai tā ir?

Ja saskaņā ar LDC datiem uz 1. jūliju lauksaimnieka īpašumā ir reģistrēti dzīvnieki (savvaļas zirgi un kumēļi), tad atbalstu var saņemt. Ja dzīvnieki uz 1. jūliju nav reģistrēti – atbalstu nevar saņemt. Attiecībā uz Bioloģiskās lauksaimniecības atbalstu šo normu pārbauda sertificējošās institūcijas.

☑LAD šobrīd neveic maksājumus tām bioloģiskajām saimniecībām, kurām ir palielinājums salīdzinājumā ar 2008. gadu vairāk par 10%. Kā šis jautājums virzās uz priekšu, vai valstī 2009. gadā šis pieaugums varētu būt lielāks par 10% un vai šis saimniecības varētu cerēt saņemt VPM šogad?

Visi iesniegumi, kuros ir gan saistību platības samazinājums, gan paplašinājums, tiek administrēti iesniegšanas kārtībā.

Maksājumi tiek veikti lauksaimniekiem, kuru iesniegumos nav bijušas neatbilstības vai tās jau ir novērstas.

10% palielinājumu pārbauda valsts, nevis lauksaimnieka līmenī. Ja valsts līmenī 10% palielinājums tiktu pārsniegts, tad skatītos individuāli lauksaimnieka līmenī. Šī gada platību pieaugums parādīts tabulā.

2009. gadā palielinājums nepārsniedz 10%.

Pasākuma <i>Agrovide</i> apakšpasākums	Saistību platības pieaugums (%)
Bioloģiskās lauksaimniecības attīstība	1,73
Bioloģiskās daudzveidības uzturēšana zālajos	1,43
Integrētās dārzkopības ieviešana un veicināšana	9,52
Rugāju lauks ziemas periodā	3,43

☑Kā notiek bioloģiskās lauksaimniecības attīstības atbalsta maksājumu administrēšana, kāpēc šis process tā ieviešanas?

Administrēšanas process netiek speciāli paildzināts bioloģiskajām saimniecībām.

Iesniegumus, kuri pretendē uz Bioloģiskās lauksaimniecības atbalstu, LAD var pabeigt administrēt tikai pēc 1. oktobra, kad tiek saņemta informācija no sertificējošajām institūcijām par saimniecības atbilstību bioloģiskās saimniecības prasībām.

☑Cik (skaitliski un procentuāli) bioloģiskās saimniecības ir saņēmušas VPM maksājumu, cik bioloģiskās saimniecības *Agrovides* pasākumos ir noadministrētas?

Vairāk nekā pusei no bioloģiskajiem lauksaimniekiem VPM avanss ir veikts.

IEPIRKUMA PROCEDŪRA

☑Attiecībā uz iepirkuma procedūru LEADER pasākumiem, konkrēti par datortehniku. Kādi ir jābūt šai procedūrai – iepirkumam vai cenu aptaujai? Kādi ir nosacījumi?

LEADER pasākumam iepirkuma nosacījumi ir tieši tādi paši kā visiem pārējiem ELFLA finansētajiem pasākumiem un tam tiek piemēroti MK noteikumi Nr. 65

“Noteikumi par iepirkuma procedūru un tās piemērošanas kārtību pasūtītāja finansētajiem projektiem”.

Ja projektā paredzētās tehnikas, iekārtu, aprīkojuma, informācijas tehnoloģiju un programnodrošinājuma iegādei attiecināmo izmaksu summa nepārsniedz 50 000 latu, kā arī ja būvniecībai vai rekonstrukcijai paredzētā attiecināmo izmaksu summa nepārsniedz 120 000 latu, atbalsta pretendents projekta iesniegumam pievieno aprakstu brīvā formā, norādot, kādā veidā konkrētajai iegādei ir noteikta zemākā cena, un pievienojot informāciju par aptaujātajiem uzņēmējiem, reklāmas bukletus un citu informāciju, kas apliecina noteiktās cenas objektivitāti.

Piedāvājumu skaits – vēlams trīs, bet salīdzināšana ir notikusi arī, ja aptaujāti divi iespējamie piegādātāji.

Piedāvājumu forma var būt oficiāls piedāvājums, buklets, interneta mājaslapas izdruka vai cita piedāvājuma forma, kurā skaidri identificējams piedāvājums.

Apraksts (specifikācija) ir jāizvērtē katra konkrētā iepirkuma gadījumā. Galvenais nosacījums, lai iespējamie piedāvātāji varētu iesniegt salīdzināmus piedāvājumus. LAD mājaslapā zem katra pasākuma noderīgiem dokumentiem ir ievietoti metodiskie norādījumi piedāvājuma salīdzināšanai zemākās cenas noteikšanai, ja nav jāpiemēro iepirkuma procedūra.

Pašvaldības piemēro publiskā iepirkuma likuma nosacījumus.

LAUKU SAIMNIECĪBU MODERNIZĀCIJA

Attiecībā uz aprēķinātajām valsts sociālajām apdrošināšanas obligātajām iemaksām (VSAOI) par vienu strādājošo – 20.10.09. MK noteikumu Nr.1209 8.4. punkts. Kādas sociālās iemaksas tiks ņemtas vērā? Vai tas attiecas arī uz pašnodarbināto personu VSAOI? Ja saimniecībā nav algoto darbinieku, vai šis nosacījums netiks vērtēts?

Tiks ņemtas vērā tikai atbalsta pretendenta – zemnieku saimniecības aprēķinātās sociālās apdrošināšanas iemaksas par saviem strādājošajiem.

Nosacījums par sociālās apdrošināšanas iemaksām uz pašnodarbinātajām personām neattiecas.

Ja zemnieku saimniecībā nav nodarbināti darbinieki, tad sociālā nodokļa iemaksas netiks vērtētas.

20.10.09 MK noteikumu Nr. 1209 22.4. punkts nosaka, ka pretendentam, kas nodarbojas ar bioloģisko lauksaimniecību, atbalsta intensitāte ir 40% no attiecināmajām izmaksām tehnikas un iekārtu iegādei. Vai šādam pretendentam ir jāizpilda abi MK noteikumos minētie nosacījumi, t.i., viņš ir pieteicies atbalsta maksājumiem un nodarbojas ar bioloģisko lauksaimniecību ne mazāk kā divus iepriekšējos noslēgtos gadus pirms projekta iesnieguma iesniegšanas, kā arī ir uzņēmis jaunus saistības Latvijas Lauku attīstības programmas 2007.-2013. gadam pasākuma „Agrovīdēs maksājumi” apakšpasākumā „Bioloģiskās lauksaimniecības attīstība”?

Abi nosacījumi ir jāizpilda:

- saimniecībai jānodarbojas ar bioloģisko lauksaimniecību divus noslēgtos gadus pirms projekta iesniegšanas;
- saimniecība ir uzņēmusies saistības *Agrovīdēs* apakšpasākumā „Bioloģiskās lauksaimniecības attīstība” 2007. – 2013. gadam.

Ja ir bijis iesniegts projekts uz Lauku saimniecību modernizāciju 6. kārtā, bet vēl nav nekas uzsākts, vai ir iespējams dalīt projektu – daļu no plānotajiem pamatlīdzekļiem atstāt kā iesniegto projektu un no daļas atteikties un rakstīt jaunu projektu? Situācija – saimniecība vēlas iegādāties traktoru un piekabi, bet projekts jau ir iesniegts. Vai drīkst piekabes iegādi atstāt uz iepriekšējiem nosacījumiem, bet no traktora iegādes iesniegtajā projektā atteikties un traktora iegādei rakstīt jaunu projekta pieteikumu uz pašreizējiem nosacījumiem?

LAD nav pamata iebilst, ja pretendents lūdz samazināt līgumā paredzētās tāmes pozīcijas, ja vien tiek sasniegti projektā paredzētie mērķi. Gadījumos, kad pretendenti vēlas atteikties no dažām aktivitātēm, iesniegumā jāpamato mērķa sasniegšana ar mazākām investīcijām.

Situācija: saimniecībā ir divi traktori: CLAAS Ares (2005. gada, 140 ZS) un John Deere (2004. gada, 190 ZS). Uz VPM 2009. gadā iesniegti 460 ha. John Deere ir nolietojies, un 2010. gadā saimnieks to grib pārdot un iegādāties jaunu. Jaunā traktora jauda būtu 240 ZS. Vai šāda aktivitāte būs atbalstāma, jo rezultātā 2010. gadā traktortehnikas jauda būs 380 ZS, bet pašreiz, ņemot vērā jau esošo tehniku, tā ir 570 ZS. Princīpā aprēķina formulā vajadzētu iekļaut arī izejošo jaudu.

Iesniedzot projektu, tiks ņemtas vērā, vai iegādātā tehnika papildinās vai aizvietos esošo tehniku. Konkrētajā situācijā traktors John Deere ar jaudu 190 ZS tiks aizvietots pret traktoru ar jaudu 240 ZS. Rezultātā saimniecībā kopējā traktoru jauda 2010. gadā – 380 ZS – nepārsniegs uz VPM pieteikto platību – 460 ha. Traktoram jābūt pārdotam uz maksājuma pieprasījuma iesniegšanas dienu.

Par MK noteikumu Nr. 1209 29.1.1. punktu. Vai tiešām attiecībā uz traktoriem un dzīvniekiem tiks izmantota informācija uz kārtējā gada 1. jūliju? Tā kā projektu sniedz 2010. gada 5. janvārī, tad ir gadījumi, ka saimniecībā traktora vairs nav, tas pārdots augustā. Vai tas tiks ietverts ZS aprēķinā, ja grib iegādāties jaunu traktoru?

Tādu kārtību paredz MK noteikumi. Ja traktors pārdots pēc 1. jūlija, tad LAD pārliecināsies, ka tas nav darīts ar mērķi apiet atbalsta saņemšanas nosacījumus. Piemēram, traktors pārdots saimniecības īpašniekam.

Atbilstoši MK noteikumu Nr. 1209 29.1.1. punktam traktoru jaudu noteiks pēc Valsts tehniskās uzraudzības aģentūras informācijas uz 1. jūliju. Ja zemnieku saimniecība plāno iesniegt projektu, vai ņems vērā tikai tos traktorus, kas reģistrēti uz zemnieku saimniecību vai arī skaitīs klāt tos, kuri ir reģistrēti uz z/s īpašnieka vārdu?

Atbilstoši MK noteikumiem, vērtējot tiks ņemti vērā gan uz saimniecību, gan uz īpašnieku reģistrētie traktori.

Vai arī nākamajās projektu iesniegšanas kārtās, piemēram, 2010. gada rudenī maksimālā traktoru jauda būs jāaprēķina, pamatojoties uz datiem par VPM pieteikto platību 2009. gadā. Kā rīkoties situācijās, ja saimniecība tiek paplašināta?

Noteikti būs grozījumi MK noteikumos, kur šāda veida situācijas tiks risinātas.

Par kooperatīva biedriem. Kas MK noteikumu Nr. 1209 izpratnē ir atbilstošas kooperatīvās sabiedrības biedrs? Vai, piemēram, LPKS „Latraps” biedri, var pretendēt uz 5% papildu atbalstu?

Atbilstoša kooperatīvā sabiedrība ir sabiedrība, kas ir atzīta saskaņā ar MK noteikumiem Nr. 777 „Noteikumi par lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvās

sabiedrības reģistrācijai nepieciešamajiem dokumentiem un šīs sabiedrības atbilstības izvērtēšanu atbalsta saņemšanai". Atbilde konkrēti uz šo jautājumu: „Latraps” biedri var pretendēt uz papildu 5% atbalstu.

Ar atzīto kooperatīvo sabiedrību sarakstu var iepazīties <http://www.zm.gov.lv/?sadala=823> un http://www.llka.lv/attachments/234_saraksts.doc

☑ Situācija: Zemnieku saimniecība ir uzsākusi realizēt ELFLA projektu, kura ietvaros paredzēts veikt celtniecības darbus. Šobrīd ir jau paveikti darbi apmēram 10% apjomā no paredzēta, darbi vēl nav apmaksāti. Izveidojusies situācija, kad celtnieks nevar (ir bažas par maksātpēju) un arī negrib (zemnieku saimniecība griezās ar lūgumu pārskatīt celtniecības tami, kas bija sastādīta 2008. gada sākumā un šobrīd izmaksas ir samazinājušās par 20–25%) turpināt darbus. Galvenais iemesls – banka nevēlas finansēt projektu ar pārāk augstām celtniecības izmaksām.

Vai zemnieku saimniecībai ir iespējas pārtraukt iesākto projektu un konkursa kārtībā atrast jaunu būvdarbu veicēju? Vai būs iespēja par iesāktajiem darbiem saņemt finansējumu, ja rīkojas šādi: slēdz Pieņemšanas – nodošanas aktu par paveiktajiem darbiem, vienojas par darbu neturpināšanu, apmaksā paveiktos darbus, atlikušajiem darbiem sagatavo precizētu tami, kurā nav iekļauti paveiktie darbi, izsludina iepirkumu, slēdz jaunu līgumu par darbu turpināšanu ar jauno būvdarbu veicēju?

Jā, veicot atkārtotu iepirkumu, var izvēlēties citu būvdarbu veicēju atlikušajiem būvdarbiem. Veicot iepriekšminētās darbības, tiks apmaksāti arī iepriekšējā būvnieka iesāktie darbi.

ATBALSTS MEŽSAIMNIECĪBĀ

☑ Kā tiek veikti maksājumi 2008. gada decembrī iesniegtajiem pieteikumiem LAP pasākumā „Mežu ekonomiskās vērtības paaugstināšana”?

LAD visiem projektu veida iesniegumiem veic apmaksu 40 darba dienu laikā pēc maksājuma pieprasījuma iesniegšanas. Ja ir pieejams finansējums, tad izmaksas tiek veiktas arī ātrāk.

ATBALSTS ZIVSAIMNIECĪBĀ

☑ Lūdzam informēt par Eiropas Zivsaimniecības fonda atbalsta pasākuma „Ūdens vides pasākumi” ieviešanas gaitu, laika grafiku un provizorisks rezultātiem (apstiprināto iesniegumu skaits utt.). Vai pastāv varbūtība, ka pirmie maksājumi apstiprinātiem pretendentiem tiks veikti šogad?

Informācija par EZF pasākumu „Ūdens vides pasākumi” ir šāda:

- iesniegti projekti – 39;

- apstiprināti – 33;

- noraidīti – 6.

Izmaksāšana notiek, sākot ar 1. decembri, kā tas noteikts MK noteikumos.

ATBALSTS CŪKKOPIBĀ

☑ Cūku ciltsdarba organizācijas ir izmaksājušas ciltsdarba maksājumus cūku audzētājiem, taču LAD ciltsdarba organizācijām ir sedzis tikai 49% no nepieciešamās summas. Kā rīkoties ciltsdarba organizācijām? Vai ir paredzēts, ka LAD segs ciltsdarba organizācijām atlikušo daļu?

Par III ceturksni tika piemērots samazinājuma koeficients 0,51, pamatojoties uz pieejamo finansējumu MK 03.02.2009. Nr. 107 „Noteikumi par ikgadējo valsts atbalstu lauksaimniecībai un tā piešķiršanas kārtību” 2. pielikuma IV sadaļā. Pašreizējā finansējuma ietvaros, kas paredzēts subsīdijām 2009. gadam, papildu finansējumu nav iespējams atrast.

Samazinājuma koeficients ciltsdarbā tika piemērots arī liellopu gaļas ražošanas, aītkopības, kazkopības un netradicionālās dzīvnieku audzēšanas nozarēs.

PAKALPOJUMI EKONOMIKAI UN IEDZĪVOTĀJIEM

☑ Jaunajā novadā ir apvienojušās vairākas pašvaldības. Daļa pašvaldību ir jau izmantojušas iespēju un pieteikušas projektus pasākumā „Pamatpakalpojumi ekonomikai un iedzīvotājiem”, daļa – nav, vai arī ir pieteikušas ne uz visu katrai pašvaldībai noteikto maksimālo attiecināmo izmaksu summu. Vai jaunais novads var apvienot novadā iekļāvušos pašvaldību nepieteiktās attiecināmās izmaksas un iesniegt vienu projekta iesniegumu par visu apvienoto attiecināmo izmaksu summu ar vienu aktivitāti, kas būtu aktuāla visam novadam un īstenot to novada izvēlētajā vietā?

Jā, jaunais novads var apvienot novadā iekļāvušos pašvaldību neizmantotās attiecināmās izmaksas un novirzīt tās viena projekta īstenošanai pēc novada izvēles.

TŪRISMA AKTIVITĀŠU VEICINĀŠANA

☑ Vai par visā plānošanas periodā vienam atbalsta saņēmējam maksimālo attiecināmo summu EUR 375 000 ekvivalentu latos pretendents var iesniegt projekta iesniegumu (us) un saņemt atbalstu tikai vienā aktivitātē?

Saskaņā ar 13.10.2009. grozījumiem Nr. 1189 MK noteikumos Nr. 754 „Kārtība, kādā piešķir valsts un Eiropas Savienības atbalstu atklātu projektu iesniegumu konkursu veidā pasākumam „Tūrisma aktivitāšu veicināšana”, vairs netiek nodalītas maksimālās attiecināmo izmaksu summas pa aktivitātēm. Līdz ar to nav ierobežojumu visu attiecināmo izmaksu summu plānot vienas aktivitātes īstenošanai.

☑Vai 4. aktivitātē „Tūrisma pakalpojumu sniegšanas dažādošana” attiecināmajās izmaksās var iekļaut airu laivu un speciālās piekabes laivu transportēšanai iegādi?

Jā, var.

ATBALSTS UZŅĒMUMU RADĪŠANAI UN ATTĪSTĪBAI

☑Kad tiek plānots uzsākt projektu iesniegumu pieņemšanu pasākumā „Atbalsts uzņēmumu radīšanā un attīstībā”?

Šobrīd notiek pasākuma MK noteikumu saskaņošana. Pēc MK noteikumu apstiprināšanas un publicēšanas laikrakstā „Latvijas Vēstnesis” tiks izsludināts projektu iesniegumu pieņemšanas termiņš. Bet tas nebūs ātrāk par 2010. gada sākumu.

LAD informācija

GRĀMATVEDĪBA UN NODOKĻI

Izmaiņas nodokļu normatīvajos aktos no 2010. gada 1. janvāra

No 2010. gada 1. janvāra spēkā stājas vairāki jaunie nodokļu piemērošanas. Tāpat izmaiņas ir arī pavadzīmju noformēšanas kārtībā un gada pārskatu sastādīšanā. Likumu grozījumi „Latvijas Vēstnesī” publicēti līdz pat 2009. gada 30. decembrim, savukārt vairāki Ministru kabineta noteikumi, kas piemērojami no 2010. gada 1. janvāra, publicēti pat 2009. gada pēdējā dienā – 31. decembrī. Lai likumu izmaiņas un jaunos vai grozītos MK noteikumus pilnīgi un pareizi piemērotu, ar šiem normatīvajiem aktiem ir rūpīgi jāiepazīstas.

☑Iedzīvotāju ienākuma nodoklis (IIN)

Visas izmaiņas saistībā ar iedzīvotāju ienākuma nodokli ir piemērojamas, sākot ar 2010. gadu. Sastādot deklarāciju par 2009. gadu, šīs izmaiņas vērā ņemtas netiek.

Līdztekus IIN sadaļām – algas nodoklim, fiksētajam nodoklim un nodoklim ienākumiem no saimnieciskās darbības – pievienotas divas jaunas – nodoklis par ienākumu no kapitāla (t.sk. nodoklis no kapitāla pieauguma) un patentmaksas par atsevišķu veidu saimnieciskās darbības veikšanu.

Paaugstināta nodokļa likme

Ar IIN apliekamajiem ienākumiem tiek paaugstināta nodokļa likme – no 2010. gada 1. janvāra tā ir noteikta 26% apmērā. 26% likme būs piemērojama arī ienākumam no saimnieciskās darbības. Ienākumam no kapitāla tiks piemērota 10% vai 15% likme.

Jauni ar nodokli apliekamo ienākumu objekti

Ar iedzīvotāju ienākuma nodokli apliekamie ienākumi tiek papildināti ar ienākumiem no kapitāla pieauguma, kas var būt

- ienākumi no kapitāla, kas nav kapitāla pieaugums (procentu ienākums, dividendes, ienākums no privātajos pensiju fondos veikto iemaksu ieguldīšanas, ienākums no noslēgtajiem dzīvības apdrošināšanas līgumiem ar līdzekļu uzkrāšanu). Nodokli, piemērojot 10% likmi, ietur ienākuma izmaksātājs;
- ienākumi no kapitāla (piemēram, ienākumi no akciju, kapitāla daļu, ieguldījumu fondu apliecību, parādzīmju, nekustamā īpašuma un citu kapitāla aktīvu atsavināšanas). Nodoklis, piemērojot 15% likmi, ir jāmaksā iesniedzot kapitāla pieauguma deklarāciju. Kapitāla pieaugumu nosaka kā kapitāla aktīva atsavināšanas cenas un iegādes vērtības starpību. Deklarācijas veidlapu un tās aizpildīšanas kārtību reglamentē MK 28.12.2009. noteikumi Nr. 1660 „Noteikumi par iedzīvotāju deklarāciju par ienākumu no kapitāla un tās aizpildīšanas kārtību”.

Likuma Pārejas noteikumi nosaka, ka 2010. gada janvārī un februārī kredītiestādes nodokli no procentu ienākuma var neieturēt izmaksas vietā, bet līdz 15. martam tām ir jānosūta Valsts ieņēmumu dienestam informācija par izmaksātajiem procentu maksājumiem, iesniedzot paziņojumu par fiziskai personai izmaksātajām summām. Fiziskai personai, kura laika posmā no 2010. gada 1. janvāra līdz 28. februārim ir

guvusi procentu ienākumu, no kura nodoklis nav ieturēts izmaksas vietā, ja tas pārsniedz 5 latus, Valsts ieņēmumu dienestam ir jāiesniedz deklarācija par ienākumu no kapitāla līdz 2010. gada 31. martam un līdz 15. aprīlim ir jāiemaksā budžetā aprēķināto nodokļa summu 10% apmērā no procentu summām.

IIN no meža un kokmateriālu pārdošanas

Ienākumiem no fiziskās personas īpašumā esoša augoša meža atsavināšanas izciršanai un tajā iegūto kokmateriālu atsavināšanas tiek piemērota 10% nodokļa likme, ja gūtais ienākums nav kvalificējams kā ienākums no saimnieciskās darbības.

Jauni kritēriji, pēc kuriem nosaka, vai fiziskā persona veic saimniecisko darbību

Grozījumi likumā nosaka jaunu saimnieciskās darbības definīciju. Fiziskās personas darbība ir kvalificējama kā saimnieciskā darbība, ja tā atbilst vienam no šādiem kritērijiem:

- darījumi ir regulāri un sistemātiski (trīs un vairāk darījumi taksācijas periodā vai pieci un vairāk darījumi trijos taksācijas periodos);
- ieņēmumi no darījuma pārsniedz 10 000 un vairāk latu taksācijas gadā, izņemot ienākumus no personīgā īpašuma atsavināšanas;
- darbības ekonomiskā būtība vai personas īpašumā esošo lietu apjoms norāda uz sistemātisku darbību ar mērķi gūt atlīdzību.

IIN par automašīnas izmantošanu personīgām vajadzībām

Grozījumi likumā paredz ar algas nodokli apliekamajā ienākumā ietvert labumu, kas gūts no darba devēja piederoša vai darba devēja rīcībā esoša vieglā automobiļa izmantošanas personīgajām vajadzībām. Skaidrojumi, kā nodoklis aprēķināms, meklējami MK 28.12.2009. noteikumos Nr. 1666 „Kārtība, kādā ar iedzīvotāju ienākuma nodokli apliek labumu, kas gūts, izmantojot darba devēja vieglo pasažieru automobili personīgām vajadzībām”. Šie noteikumi neattiecas uz:

- operatīvajiem transportlīdzekļiem;
- vieglajiem taksometriem;
- militārajiem transportlīdzekļiem;
- reprezentatīvajiem vieglajiem automobiļiem (likuma “Par uzņēmumu ienākuma nodokli” izpratnē);
- zemnieka vai zvejnieka saimniecību automobiļiem;
- to fizisko personu – saimnieciskās darbības veicēju – automobiļiem, kuru pamatlīdzekļu nolietojumu nosaka saskaņā ar likuma “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli”¹ 11.5 pantu.

¹ Transportlīdzekļa veidu un motora darba tilpumu nosaka atbilstoši transportlīdzekļa reģistrācijas apliecībā norādītajai informācijai. Ja transportlīdzekļa reģistrācijas apliecībā motora darba tilpums nav norādīts, darba devējs to nosaka, pamatojoties uz transportlīdzekļa izgatavotāja vai tā pilnvarotā pārstāvja sniegto informāciju. Darba devēja pienākums ir saglabāt minēto informāciju un pēc Valsts ieņēmumu dienesta pieprasījuma uzrādīt dokumentus, kas apliecina transportlīdzekļa veidu un motora darba tilpumu.

Par labuma guvēju MK noteikumu Nr. 1666 izpratnē uzskata:

- darbinieku;
- kapitālsabiedrības īpašnieku, personālsabiedrības biedru, kooperatīvās sabiedrības dibinātāju, biedrības vai nodibinājuma dibinātāju, valdes vai padomes locekli;
- personu, kas pilda dienesta vai amata pienākumus valsts pārvaldes institūcijā;
- personu, kas pilda pienākumus vēlēta valsts pārvaldes institūcijā vai citā amatā;
- personu, kas pilda pienākumus amatā, kurā persona iecelta, pamatojoties uz Saeimas, Ministru kabineta vai pašvaldības domes lēmumu;
- iepriekš minēto personu ģimenes locekļus.

Par vieglo pasažieru automobili MK noteikumu Nr. 1666 izpratnē uzskata vieglo automobili, kas pēc savas konstrukcijas un iekšējā aprīkojuma ir paredzēts pasažieru un to bagāžas pārvadāšanai un kuram papildus vadītāja sēdeklim ir ne vairāk kā astoņas sēdvietas, un kas reģistrēts kā vieglais, vieglais pasažieru vai vieglais plašlietojuma automobils. Par darba devēja rīcībā esošu automobili uzskata arī tādu automobili, kura īpašnieks ir cita persona, bet kas atrodas darba devēja turējumā vai valdījumā, vai kuru nodrošina cita persona.

Labums, kas gūts, izmantojot darba devēja vieglo pasažieru automobili personīgajām vajadzībām (neatkarīgi no nobraukto kilometru skaita), ir:

- 40 latu mēnesī – elektromobiļiem un automobiļiem ar motora darba tilpumu¹ līdz 1500 cm³ (ieskaitot);
- 70 latu mēnesī – automobiļiem ar motora darba tilpumu no 1501 cm³ līdz 2500 cm³ (ieskaitot);
- 100 latu mēnesī – automobiļiem ar motora darba tilpumu no 2501 cm³ līdz 3500 cm³ (ieskaitot);
- 150 latu mēnesī – pārējiem automobiļiem, tai skaitā automobiļiem, kuriem motora darba tilpums nav norādīts dokumentos.

Darba devējs kalendāra mēneša beigās nosaka:

- automobiļu skaitu, kuri attiecīgajā mēnesī izmantoti personīgajām vajadzībām;
- labumu, kas gūts, izmantojot darba devēja vieglo pasažieru automobili personīgajām vajadzībām, un
- labuma sadalījumu starp labuma guvējiem.

Ar MK noteikumiem Nr. 1666 ir ieviests arī jauns pārskats – darba devējs katru ceturksni sagatavo un līdz nākamajam ceturksnim pirmā mēneša 20. datumam iesniedz Valsts ieņēmumu dienestā pārskatu par labumu, par kādu nodokļa maksātājs (darba devējs) ir palielinājis labuma guvējam ar nodokli apliekamo

ienākumu no darba devēja vieglā pasažieru automobiļa izmantošanas personīgajām vajadzībām. Informāciju par labuma guvēja katru mēnesi gūto labumu darba devējs iekļauj arī Valsts ieņēmumu dienestam iesniedzamajā ziņojumā par valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām no darba ņēmēju darba ienākumiem, par iedzīvotāju ienākuma nodokli un par uzņēmējdarbības riska valsts nodevu pārskata mēnesī, un iedzīvotāju ienākuma nodokļa maksājumus un valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas maksā vienlaikus ar nodokļiem par darba algu.

Ja labuma guvējs kompensē darba devējam izdevumus par automobiļa izmantošanu personīgajām vajadzībām, tad par labumu no automobiļa izmantošanas personīgajām vajadzībām uzskata minētā labuma un darba devējam samaksātās kompensācijas starpību (ja tā ir pozitīva).

Patentmaksā

Grozījumi likumā paredz, ka atsevišķu veidu saimnieciskās darbības veicēji varēs maksāt patentmaksu. Patentmaksas maksāšanas kārtību nosaka MK 22.12.2009. noteikumi Nr. 1646 „Kārtība, kādā piemērojama patent-

maksā fiziskās personas saimnieciskajai darbībai noteiktā profesijā, un tās apmēri”.

Patentmaksā ir valsts noteikts vienots fiksēts maksājums, kas ietver iedzīvotāju ienākuma nodokļa un valsts sociālās apdrošināšanas iemaksas par fiziskās personas saimniecisko darbību. Lai varētu maksāt patentmaksu, personai ir jāatbilst vairākiem kritērijiem:

- ieņēmumi pirmstaksācijas gadā nedrīkst pārsniegt likumā “Par pievienotās vērtības nodokli” noteikto sliekšni, kas paredz pienākumu reģistrēties Valsts ieņēmumu dienestā ar pievienotās vērtības nodokli apliekamo personu reģistrā;
- savā saimnieciskajā darbībā, par kuru tā maksā patentmaksu, nenodarbina citas personas;
- veic kādu no šiem darbības veidiem:
 - ādas un tekstilizstrādājumu amatniecība;
 - apģērbu un apavu izgatavošana un labošana, pulksteņu un slēdzeņu labošana, kā arī citi sadzīves pakalpojumi;
 - amatniecības izstrādājumu no koka, salmiem, māla, stikla vai akmens izgatavošana;
 - floristika;
 - fotografēšanas pakalpojumi;
 - skaistumkopšanas pakalpojumi;
 - privātie māsaimniecības pakalpojumi;
 - mājas aprūpes pakalpojumi;
 - meža un pļavu velšu vākšana (sēņošana, ogošana vai savvaļas ārstniecības augu un ziedu vākšana).

Profesiju un saimnieciskās darbības veidi, uz kuriem ir attiecināma patentmaksā, un patentmaksas apmēri

Nr.p.k.	Profesija vai saimnieciskā darbība	Patentmaksā vienam kalendāra mēnesim (latos)	
		Rīgas pašvaldības teritorijā	pārējās pašvaldību teritorijās
1. Ādas un tekstilizstrādājumu amatniecība			
1.1.	Paklāju audējs	30	30
1.2.	Amatieršuvējs, pērlišu izstrādājumu izgatavotājs	30	30
1.3.	Ādas meistars	40	30
1.4.	Šķiedras mākslas izstrādājumu izgatavotājs	40	40
1.5.	Zīda piegriezējs, zīdspiedējs, zīda krāsotājs	40	40
1.6.	Audumspiedējs, reljefspiedējs	30	30
1.7.	Audējs, mezglotājs, pinējs	30	30
1.8.	Tamborētājs, adītājs, mežģiņu darinātājs	40	30
1.9.	Knipelētājs	60	40

Nr.p.k.	Profesija vai saimnieciskā darbība	Patentmaksa vienam kalendāra mēnesim (latos)	
		Rīgas pašvaldības teritorijā	pārējās pašvaldību teritorijās
2. Apģērbu un apavu izgatavošana un labošana, pulksteņu labošana, slēdzeņu labošana un citi sadzīves pakalpojumi			
2.1.	Kalējs	30	30
2.2.	Slēdzeņu atslēdznieks	30	30
2.3.	Pulksteņmeistars	30	30
2.4.	Rotkalis (gredzeni, saktas, aproces, to gravējumi)	50	30
2.5.	Tautas tērpu, pastalu darinātājs	50	30
2.6.	Apģērbu meistars	60	40
2.7.	Šuvējs, drēbnieks	50	30
2.8.	Cepurnieks	40	30
2.9.	Modists	40	30
2.10.	Kostīmu meistars	40	30
2.11.	Rotājlietu izgatavotājs	50	30
2.12.	Šuvējs labotājs	40	30
2.13.	Piegriezējs	40	30
2.14.	Kurpnieks	40	30
2.15.	Apavu labotājs, apavu tīrītājs	40	30
3. Amatniecības izstrādājumi no koka, salmiem, māla, stikla vai akmens			
3.1.	Dekorētājakmeņkalis	30	30
3.2.	Kapu/akmens plākšņu izgatavotājs	60	30
3.3.	Stiklinieks	30	30
3.4.	Podnieks, trauku podnieks	30	30
3.5.	Keramiķis	30	30
3.6.	Stikla pūtējs, stikla lējējs	30	30
3.7.	Stikla apdarinātājs, stikla apsudrabetājs	30	30
3.8.	Apgleznētājs	30	30
3.9.	Kokgriezējs	30	30
3.10.	Klūgu (salmu) pinējs	30	30
3.11.	Akmeņkalis amatnieks	30	30
3.12.	Koka māksliniecisko izstrādājumu izgatavotājs	30	30
3.13.	Slotu sējējs	30	30
4. Floristika			
4.1	Florists, floristikas speciālists	30	30
5. Fotografēšanas pakalpojumi			
5.1.	Fotogrāfs, mākslas fotogrāfs	30	30

Nr.p.k.	Profesija vai saimnieciskā darbība	Patentmaksā vienam kalendārā mēnesim (latos)	
		Rīgas pašvaldības teritorijā	pārējās pašvaldību teritorijās
6. Skaistumkopšanas pakalpojumi			
6.1.	Bārdzīnis	30	30
6.2.	Frizieris, frizūru modelētājs	60	40
6.3.	Grimētājs	50	30
6.4.	Nagu kopšanas speciālists, manikīrs, pedikīrs	60	30
6.5.	Parūku meistars	50	30
6.6.	Pirtnieks	40	30
6.7.	Stilists, vizāžists	60	30
6.8.	Tetovētājs	60	30
6.9.	Dekoratīvās caurduršanas meistars	50	30
7. Privātie mājāsaimniecības pakalpojumi			
7.1.	Skursteņlauķis	40	30
7.2.	Mājkāpotājs	50	50
7.3.	Mājstrādnieks	50	50
7.4.	Logu mazgātājs	40	30
8. Mājas aprūpes pakalpojumi			
8.1.	Masieris	70	50
8.2.	Bērnu masieris	50	30
8.3.	Auklis	50	30
8.4.	Guvernants	60	40
8.5.	Aprūpētājs, slimnieku kopējs, slimu bērnu auklis	30	30
8.6.	Skolēnu pavadonis	30	30
8.7.	Bērnu aprūpētājs (diennakts)	40	30
9. Sēņošana, ogošana, savvaļas ārstniecības augu un ziedu vākšana mežos un pļavās			
9.1.	Fiziska persona, kas vāc tirdzniecībai paredzētas dabas veltes – sēnes, ogas, savvaļas ārstniecības augus un ziedus – mežos un pļavās	30	30

Patentmaksu maksā par vienu, trim vai sešiem kalendārā mēnešiem vai vienu kalendārā gadu.

Lai uzsāktu maksāt patentmaksu, fiziskā persona iesniedz Valsts ieņēmumu dienestā iesniegumu. Tā veidlapa ir MK noteikumu Nr. 1646 2. pielikumā.

Izmaiņas atsevišķu ienākuma veidu aplikšanā ar nodokli

Grozījumi likumā paredz izmaiņas atsevišķu ienākuma veidu aplikšanā:

- ar nodokli tiek apliktas dāvanas, kuras pārsniedz 1000 latu gadā, ja tās saņemtas no fiziskajām personām, ar kurām dāvinājuma saņēmēju nesaista laulība vai radniecība līdz trešajai pakāpei Civillikuma izpratnē;
- no 4000 uz 2000 latiem ir samazināta neapliekamo ienākumu summa ienākumiem no lauksaimnieciskās ražošanas un lauku tūrisma pakalpojumu sniegšanas;

- aplikamajā ienākumā tiek iekļautas summas, kas izmaksātas kā valsts atbalsts lauksaimniecībai vai Eiropas Savienības atbalsts lauksaimniecībai un lauku attīstībai (izņēmums ir vienoto platību maksājumu summas, kas piešķirtas par 2009. gadu kā valsts atbalsts lauksaimniecībai vai Eiropas Savienības atbalsts lauksaimniecībai un lauku attīstībai, bet izmaksātas pēc 2009. gada 31. decembra – šīs summas nav iekļaujamas aplikamajā ienākumā);
- ar nodokli nav aplikams ienākums no nekustamā īpašuma atsavināšanas, kas maksātāja īpašumā ir ilgāk par 60 mēnešiem un vismaz 12 mēnešus līdz atsavināšanas līguma noslēgšanas brīdim ir personas deklarētā dzīvesvieta.

Attaisnotie izdevumi par iemaksām pensiju fondos un apdrošināšanu

No 20% uz 10% no fiziskās personas gada apliekamā ienākuma ir samazinātas attaisnotajos izdevumos iekļaujāmās normas veiktajām iemaksām privātajos pensiju fondos un dzīvības apdrošināšanas (ar līdzekļu uzkrāšanu) prēmiju maksājumiem.

Jauni noteikumi par to, kā nosakāms ar IIN apliekamā ienākuma gūšanas brīdis

MK 22.12.2009. noteikumi Nr. 1638 „Kārtība, kādā iedzīvotāju ienākuma nodokļa aprēķināšanas vajadzībām nosakāma ienākuma gūšanas diena” nosaka kārtību, kādā iedzīvotāju ienākuma nodokļa aprēķināšanas vajadzībām nosakāma ienākuma gūšanas diena, ja diena, kad noslēgts līgums par darījumu ar kapitāla aktīviem, naudas saņemšanas diena, īpašuma tiesību pāreja un blakus nosacījumi, lai līgums stātos spēkā, nav vienā taksācijas periodā.

IIN atvieglojumu summu salīdzinājums 2009. un 2010. gadam

Atvieglojums	2010. gadā	2009. gadā
Neapliekamais minimums	35 Ls mēnesī (420 Ls gadā)	
Neapliekamais minimums pensionāram	1980 Ls gadā	
Papildu atvieglojums I vai II grupas invalīdiem	108 Ls mēnesī (1296 Ls gadā)	
Papildu atvieglojums III grupas invalīdiem	84 Ls mēnesī (1008 Ls gadā)	
Papildu atvieglojums politiski represētajām personām un nacionālās pretošanās kustības dalībniekiem	108 Ls mēnesī (1296 Ls gadā)	
Nodokļa atvieglojums par apgādājamo personu	63 Ls mēnesī (756 Ls gadā)	
Attaisnotie izdevumi par izglītības un ārstniecisko pakalpojumu izmantošanu	150 Ls	300 Ls
Ar IIN neapliekamais ienākums no lauksaimniecības	2000 Ls gadā	4000 Ls gadā
Darba devēja dāvana darbiniekiem	Apliek ar IIN, neatkarīgi no summas	180 Ls gadā

Uzņēmumu ienākuma nodoklis (UIN)

Likumā „Par uzņēmuma ienākuma nodokli” arī izdarītas vairākas izmaiņas, kas stājas spēkā no 2010. gada 1. janvāra.

Koeficients ar saimniecisko darbību nesaistītiem izdevumiem

Ja uzņēmumam ir ar saimniecisko darbību nesaistītas izmaksas, tad, nosakot, ar nodokli apliekamo ienākumu, ar saimniecisko darbību tieši nesaistītiem izdevumiem un zaudējumu summai, kuru radījusi sociālās infrastruktūras objektu uzturēšana, apliekamā ienākuma palielināšanai piemēro koeficientu 1,5. Ja, piemēram, peļņas vai zaudējumu aprēķinā iekļautās ar saimniecisko darbību nesaistītās izmaksas ir 100 latu, tad UIN deklarācijā apliekamais ienākums jākorģē par 150 latiem (t.i., 100 latu x 1,5). Koeficientu 1,5 nepiemēro ziedojumu summām, par kurām ziedotājs piemēro likuma 20.¹ pantā noteikto uzņēmumu ienākuma nodokļa atlaidi ziedotājiem.

Apliekamā ienākuma koriģēšana par reprezentācijas izdevumu summām

Grozījums likuma 6. panta pirmās daļas 5. punktā attiecas uz apliekamā ienākuma palielināšanas kārtību par reprezentācijas izdevumiem un nosaka, ka apliekamo ienākumu palielina par 60 procentiem no reprezentācijas izdevumiem izmantotās summas (2009. gadā apliekamo ienākumu palielina par 40 procentiem no reprezentācijas izdevumiem).

Izmaiņas īpaši atbalstāmās teritorijās esošiem uzņēmumiem

Svarīgas izmaiņas ir tiem uzņēmumiem, kas atrodas īpaši atbalstāmā reģionā. Likuma 13. panta pirmās daļas 9. punkts un 14. panta sestā daļa ir izteikta jaunā redakcijā, nosakot, ka turpmāk Nacionālā reģionālās attīstības padome nepieņems lēmumu par nodokļa maksātāja attīstības projekta atbilstību īpaši atbalstāmās teritorijas attīstības programmai. Tas nozīmē, ka likuma īpašās normas būs piemērojamas, ja uzņēmums atrodas īpaši atbalstāmajā teritorijā. Likuma 13. panta pirmā daļa ir papildināta ar jaunu, 10. punktu, kas nosaka, ka nodokļa maksātājs turpina aprēķināt nolietojumu, neveicot pamatlīdzekļa atlikušās

vērtības samazinājumu par piemēroto koeficientu, arī pēc tam, kad beidzies īpaši atbalstāmās teritorijas statuss, ja pamatlīdzekļi turpina izmantot saimnieciskās darbības nodrošināšanai teritorijā. Savukārt īpaši atbalstāmajā teritorijā izmantotajiem pamatlīdzekļiem piemērojami koeficienti nav mainījušies.

Avansa maksājumu veikšana

Ir arī dažas izmaiņas attiecībā uz UIN avansa maksājumiem. Likuma 23. panta 1.¹ daļas 2. punkts ir izteikts jaunā redakcijā, nosakot, ka nodokļa maksātājam var samazināt avansa maksājumus arī gadījumā, ja tam samazinājies peļņas apjoms, kā arī nosaka, kādos gadījumos avansa maksājumu samazinājumu uzskatīs par nokavētu nodokļa maksājumu. Grozījums likuma

23. panta astotajā daļā nosaka, ka jaunizveidots nodokļa maksātājs avansa maksājumus par periodu līdz pirmā gada pārskata iesniegšanai veic labprātīgi (iepriekš likuma normas ļāva avansa maksājumus jaunam uzņēmumam veikt brīvprātīgi tikai pirmos 12 mēnešus).

Valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas (VSAOI)

VSAOI likmes 2010. gadā

2010. gadam ir mainītas VSAOI likmes atsevišķām personu grupām. Likmes ir noteiktas MK 22.12.2009. noteikumos Nr. 1577 „Noteikumi par valsts sociālās apdrošināšanas iemaksu likmes sadalījumu pa valsts sociālās apdrošināšanas veidiem 2010. gadā”.

Apdrošinātās personas	Likme	
Parasts darbinieks (darba ņēmējs tiek apdrošināts visiem sociālās apdrošināšanas veidiem)	Darbinieks	9.00
	Darba devējs	24.09
	Kopā	33.09
Darba ņēmējs ir sasniedzis vecumu, kas dod tiesības uz valsts vecuma pensiju	Darbinieks	7.06
	Darba devējs	18.88
	Kopā	25.94
Darba ņēmējs ir izdienas pensijas saņēmējs vai invalīds – valsts speciālās pensijas saņēmējs	Darbinieks	7.73
	Darba devējs	20.68
	Kopā	28.41
Pašnodarbinātais	28.17	
Pašnodarbinātais, kurš sasniedzis vecumu, kas dod tiesības saņemt valsts vecuma pensiju	25.65	
Fiziska persona, kura apsaimnieko nekustamo īpašumu un ir reģistrējies kā saimnieciskajā darbā gūtā ienākuma nodokļa maksātāja	24.13	
Persona, kuru nodarbina darba devējs – ārvalstu nodokļu maksātājs, ja šīs personas pastāvīgā dzīvesvieta nav Latvijas Republikā un persona uzturas Latvijas Republikā 183 dienas vai ilgāk jebkurā 12 mēnešu periodā, kas sākas vai beidzas taksācijas gadā	28.99	
Persona, kuru LR teritorijā nodarbina darba devējs – ārvalstu nodokļu maksātājs, ja šīs personas pastāvīgā dzīvesvieta ir LR, un persona, kuru nodarbina citas EEZ dalībvalsts vai Šveices Konfederācijas darba devējs, kuram saskaņā ar Padomes 1971. gada 14. jūnija Regulas (EEK) Nr. 1408/71 par sociālā nodrošinājuma sistēmu piemērošanu darbiniekiem un viņu ģimenēm, kas pārvietojas Kopienā, 13., 14., 15., 16. un 17. pantu piemēro LR normatīvos aktus	33.09	
Iekšzemes darba ņēmējs pie darba devēja – ārvalstnieka, ja šī persona ir sasniegusi vecumu, kas dod tiesības saņemt valsts vecuma pensiju	25.94	
Iekšzemes darba ņēmējs pie darba devēja – ārvalstnieka, ja šī persona ir izdienas pensijas saņēmējs vai invalīds – valsts speciālās pensijas saņēmējs	28.41	
Brīvprātīgās pensiju apdrošināšanas likme	21.66	
Brīvprātīgo iemaksu likme personai, kura brīvprātīgi pievienojusies pensiju apdrošināšanai, invaliditātes apdrošināšanai, maternitātes un slimības apdrošināšanai, vecāku apdrošināšanai	28.99	

VSAOI piemērošana iemaksām pensiju fondos un apdrošināšanas prēmijām

Izmaiņas likuma „Par valsts sociālo apdrošināšanu” 14. panta septītajā daļā saskaņo likuma „Par valsts sociālo apdrošināšanu” normas atbilstoši likuma „Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” normām un pēc būtības samazina darba devēja paredzēto valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu atvieglojumu no 20% līdz 10% iemaksām privātajos pensiju fondos, iemaksām dzīvības apdrošināšanas (ar līdzekļu uzkrāšanu) prēmiju summām un iemaksām dzīvības, veselības vai nelaimes gadījumu apdrošināšanas (bez līdzekļu uzkrāšanas) prēmiju summām

VSAOI patentmaksas maksātājiem

Tā kā no 2010. gada ir paredzēts, ka atsevišķos gadījumos fiziskā persona, kas veic saimniecisko darbību, varēs maksāt patentmaksu, tad saistībā ar to ir pieņemti grozījumi likumā „Par valsts sociālo apdrošināšanu”. Saskaņā ar šiem grozījumiem, patentmaksas maksātāji ir pakļauti pensiju apdrošināšanai, invaliditātes apdrošināšanai, maternitātes un slimības apdrošināšanai, kā arī vecāku apdrošināšanai, bet persona, kura sasniegusi vecumu, kas dod tiesības saņemt valsts vecuma pensiju, ir pakļauta pensiju apdrošināšanai, maternitātes un slimības apdrošināšanai un vecāku apdrošināšanai. Līdz ar to fiziskajām personām, kuras veic saimniecisko darbību un par to maksā patentmaksu, obligāto iemaksu objekta minimālais apmērs un obligāto iemaksu objekta maksimālais apmērs netiek piemērots. Šīm personām Valsts ieņēmumu dienests aprēķina obligāto iemaksu objektu atbilstoši maksājumam valsts sociālās apdrošināšanas speciālajā budžeta kontā.

Pašnodarbinātajiem minimālais iemaksu objekts nav mainīts – tas ir tāds pats, kā minimālā mēnešalga – 180 latu mēnesī.

Pievienotās vērtības nodoklis (PVN)

Grozījumi likumā „Par pievienotās vērtības nodokli”, kas stājas spēkā no 2010. gada 1. janvāra ir paredzētas vairākas būtiskas izmaiņas. Ir apstiprināta arī jauna parauga PVN deklarācija.

Pakalpojuma sniegšanas vieta

No 2010. gada 1. janvāra mainīts pakalpojuma sniegšanas vietas noteikšanas pamatprincips.

Ja pakalpojums tiek sniegts jebkurai personai, kas veic saimniecisko darbību, pakalpojuma sniegšanas vieta ir:

- pakalpojuma saņēmēja saimnieciskās darbības mītnes vieta;
- pakalpojuma saņēmēja pastāvīgās iestādes atrašanās vieta, ja pakalpojums tiek sniegts pakalpojuma saņēmēja pastāvīgajai iestādei, kas neatrodas šīs personas saimnieciskās darbības mītnes vietā;

- pakalpojuma saņēmēja deklarētā dzīvesvieta vai pastāvīgā uzturēšanās vieta, ja pakalpojuma saņēmējam nav saimnieciskās darbības mītnes vietas vai pastāvīgās iestādes.

Ja pakalpojums tiek sniegts personai, kas neveic saimniecisko darbību, pakalpojuma sniegšanas vieta ir:

- pakalpojuma sniedzēja saimnieciskās darbības mītnes vieta;
- pakalpojuma sniedzēja pastāvīgās iestādes atrašanās vieta, ja pakalpojums tiek sniegts no pakalpojuma sniedzēja pastāvīgās iestādes, kas neatrodas šīs personas saimnieciskās darbības mītnes vietā;
- pakalpojuma sniedzēja deklarētā dzīvesvieta vai pastāvīgās uzturēšanās vieta, ja pakalpojuma sniedzējam nav saimnieciskās darbības mītnes vietas vai pastāvīgās iestādes.

Kultūras, mākslas, sporta, zinātnes, izglītības, izklaides un citu līdzīga rakstura pasākumu vai ar šiem pasākumiem saistītu pakalpojumu sniegšanas vieta nemainās un tā ir šo pakalpojumu norises vieta.

Ar nekustamo īpašumu saistītiem pakalpojumiem to sniegšanas vieta joprojām būs nekustamā īpašuma atrašanās vieta.

Ja pakalpojumu sniedz personai, kura neveic saimniecisko darbību, pakalpojuma sniegšanas vieta ir tā vieta, kur faktiski tiek sniegti šādi pakalpojumi:

- preču iekraušanas, izkraušanas, pārkraušanas un uzglabāšanas pakalpojumi, kā arī citi ar preču transportēšanu saistītie pakalpojumi;
- ar kustamu lietu saistītie pakalpojumi (tai skaitā novērtēšana, remonts, apkope, apstrāde, pārstrāde).

Pasažieru transporta pakalpojuma sniegšanas vieta ir tā vieta, kur faktiski notiek pasažieru pārvadāšana proporcionāli iekšzemē un citās valstīs veiktajiem attālumiem.

Preču transporta pakalpojuma, kas nav preču transporta pakalpojums Eiropas Savienības (turpmāk – ES) teritorijā, sniegšanas vieta, ja šo pakalpojumu sniedz personai, kas neveic saimniecisko darbību, ir tā vieta, kur faktiski notiek preču pārvadāšana proporcionāli iekšzemē un citās valstīs veiktajiem attālumiem

Vieta, kur sniedz preču transporta pakalpojumu ES teritorijā, ja šo pakalpojumu sniedz personai, kas neveic saimniecisko darbību, ir tā ES dalībvalsts, kurā uzsāk preču transportēšanu.

Ja pakalpojumu sniedz ES teritorijā neregistrētai personai, kas neveic saimniecisko darbību, pakalpojuma sniegšanas vieta ir tā vieta, kur ir šīs personas mītnes vieta vai tās deklarētā dzīvesvieta, vai pastāvīgās uzturēšanās vieta šādiem pakalpojumiem:

- autortiesību, patentu, licenču, preču zīmju un līdzīgu tiesību piešķiršana, nodošana citu personu rīcībā un kontrolē;

- ar reklāmu vai sabiedriskajām attiecībām saistītie pakalpojumi, arī reklāmas aģentu un reklāmas aģentūru darbība;
- juridiskie, grāmatvedības, revīzijas, konsultāciju, tulkošanas, ekspertīžu, inženieru un tirgus izpētes pakalpojumi, kā arī datu apstrāde un informācijas sniegšana;
- saistības pilnībā vai daļēji atturēties no kādas šajā daļā minētās darbības vai rīcības;
- personāla nodrošināšanas pakalpojumi, tai skaitā personāla atlases un komplektēšanas pakalpojumi, izņemot šā personāla sagatavošanu un apmācību;
- kustamu lietu nomas pakalpojumi, izņemot visu veidu transportlīdzekļu nomu;
- elektronisko sakaru pakalpojumi;
- radio un televīzijas apraides pakalpojumi;
- elektroniski sniegtie pakalpojumi;
- finanšu un apdrošināšanas pakalpojumi, ieskaitot pārapsūtināšanu, bet izņemot seifu nomu;
- piekļuves nodrošināšana elektroenerģijas un dabasgāzes sadales sistēmām, kā arī pārvades un sadales pakalpojumi un citi ar tiem tieši saistītie pakalpojumi.

Preču transporta pakalpojuma, fiksētas tālruņa līnijas sakaru pakalpojuma, kustamas lietas nomas un transportlīdzekļu nomas pakalpojuma sniegšanas vieta ir:

- ārpus ES teritorijas, ja pakalpojumu izmanto ārpus ES teritorijas, kaut arī saskaņā ar likuma prasībām pakalpojuma sniegšanas vieta ir iekšzeme;
- iekšzeme, ja pakalpojumu izmanto iekšzemē, kaut arī saskaņā ar likuma prasībām pakalpojuma sniegšanas vieta ir ārpus ES teritorijas.

Pakalpojuma sniegšanas vieta ir iekšzeme gadījumos, kad ES teritorijā neregistrēta persona sniedz elektronisko sakaru, radio un televīzijas apraides pakalpojumu neapliekamai personai, kas neveic saimniecisko darbību.

Ja starpniecības aģents sniedz pakalpojumu personai, kas neveic saimniecisko darbību, šā pakalpojuma sniegšanas vieta ir tā vieta, kur saskaņā ar likumu tiek veikts darījums, kurā starpniecības aģents iesaistās kā starpnieks.

Transportlīdzekļa nomas pakalpojuma, kurā transportlīdzekļa nepārtraukts valdījums vai izmantošana nepārsniedz 30 dienas (kuģiem – 90 dienas), sniegšanas vieta ir tā vieta, kur transportlīdzekli faktiski nodod pakalpojuma saņēmēja rīcībā.

Prasības nodokļa rēķinam

Par nodokļa rēķinu var izmantot dokumentu, kurā nav norādīts preču vai pakalpojumu saņēmēja nosaukums, juridiskā adrese vai deklarētā dzīvesvieta, kā arī VID ar PVN apliekamo personu reģistrācijas numurs, ja tas izsniegts par darījumu, kura vērtība bez nodokļa ir mazāka par 20 latiem.

Viens no PVN rēķina rekvizītiem ir vienas vai vairāku sēriju kārtas numurs, kas unikāli identificē rēķinu. Ja šādi numurēts rēķins ir anulēts, tad apliekamā persona savā grāmatvedībā saglabā anulēto PVN rēķinu, lai pamatotu izrakstīto PVN rēķinu kārtas numuru secības neievērošanu. Tātad katram uzņēmumam ir jāizstrādā sava rēķinu (t.sk. arī par preču piegādēm) numurēšanas kārtība, jo no 2010. gada 1. janvāra vairs netiek izmantotas pavadzīmes ar VID piešķirtajiem numuriem.

Taksācijas periods

Apliekamām personām, kas neveic darījumus ES teritorijā un kurām apliekamo darījumu apjoms iepriekšējā taksācijas gadā nepārsniedza:

- 10 000 latu, taksācijas periods ir puse kalendārā gada;
- 35 000 latu, taksācijas periods ir viens kalendārais ceturksnis.

Apliekamai personai, kuras veikto apliekamo darījumu vērtība pirmstaksācijas gadā pārsniedz 35 000 latu vai kura piegādā preces vai sniedz pakalpojumus ES teritorijā, PVN taksācijas periods ir viens kalendārais mēnesis.

Taksācijas periods viens kalendārais ceturksnis ir arī apliekamai personai, kura taksācijas gadā reģistrēta VID ar PVN apliekamo personu reģistrā (izņemot apliekamās personas, kuras piegādā preces vai sniedz pakalpojumus ES teritorijā).

Par taksācijas perioda maiņu apliekamā persona informē VID, ja periodam ir jāmainās

- no ceturkšņa uz mēnesi, – iesniedzot nodokļa deklarāciju par janvāri;
- no mēneša uz ceturksni, – iesniedzot paziņojumu līdz taksācijas gada 31. janvārim.

PVN deklarācija

Mainīts deklarācijas iesniegšanas termiņš – personām, kuras izmanto VID Elektroniskās deklarēšanas sistēmu, PVN deklarācijas un tās pielikumu iesniegšanas VID termiņš ir pagarināts līdz 20 dienām pēc taksācijas perioda beigām. Apliekamai personai, kura PVN deklarāciju un tās pielikumus Valsts ieņēmumu dienestā iesniedz papīra formā, deklarācija jāiesniedz 15 dienu laikā pēc taksācijas perioda beigām.

PVN deklarācijas par taksācijas gadu iesniegšana noteikta tikai atsevišķos likumā noteiktajos gadījumos (nav vairs obligāta PVN deklarācijas par taksācijas gadu iesniegšana visām apliekamajām personām).

Jaunā PVN deklarācijas forma ir apstiprināta ar MK 22.12.2009. noteikumiem Nr. 1640 „Noteikumi par pievienotās vērtības nodokļa deklarāciju”. Jaunā parauga deklarācija un tās pielikumi ir aizpildāmi un iesniedzami, sākot ar 2010. gada februāri. Būtiskākais jaunums PVN deklarācijā ir tas, ka deklarācija ir papildināta ar apliekamās personas pienākumu informēt

VID par iekšzemē piegādātajām precēm un sniegtajiem pakalpojumiem.

PVN maksāšanas termiņš

Pievienotās vērtības nodoklis, kas aprēķināts par taksācijas periodu, apliekamā persona iemaksā valsts budžetā 20 dienu laikā pēc attiecīgā taksācijas perioda beigām.

PVN pēc „kases principa”

Noteikta īpaša PVN maksāšanas un priekšnodokļa atskaitīšanas kārtība uzņēmumiem, kuri atbilst vismaz vienam no šādiem kritērijiem:

- iepriekšējā taksācijas gadā ar PVN apliekamo darījumu vērtība nav pārsniegusi 70 000 latu;
- reģistrējoties VID ar PVN apliekamo personu reģistrā, taksācijas gadā neplāno par 70 000 latu lielāku darījumu apjomu.

Turklāt šo kārtību ir tiesības piemērot arī apliekamajai personai, kurai iepriekšējā taksācijas gadā ar PVN apliekamo darījumu vērtība ir sasniegusi vai pārsniegusi 70 000 latu un kura ir lauksaimniecības produkcijas ražotājs vai lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvā sabiedrība, attiecībā uz likumā noteiktu attiecīgu lauksaimniecības produktu piegādi.

Personas, kuras piemēro īpašo PVN maksāšanas un priekšnodokļa atskaitīšanas kārtību, PVN valsts budžetā maksā par to taksācijas periodu, kurā saņemta samaksa par piegādātajām precēm vai sniegtajiem pakalpojumiem, taču ne vēlāk kā sešus mēnešus pēc reģinā izrakstīšanas. Savukārt priekšnodokli par saņemtajām precēm un pakalpojumiem šo darījumu nodrošināšanai tām ir tiesības atskaitīt tajā taksācijas periodā, kurā tās samaksājušas no citām apliekamajām personām saņemtajos nodokļa rēķinos norādītās nodokļa summas.

Ja persona vēlas piemērot īpašo PVN maksāšanas un priekšnodokļa atskaitīšanas kārtību, tā par to informē VID līdz taksācijas gada 31. janvārim vai tad, kad iesniedz iesniegumu par reģistrāciju VID ar PVN apliekamo personu reģistrā. Šis nosacījums stājas spēkā 2011. gada 1. janvārī.

Personām, kuras izvēlējušas piemērot īpašo PVN maksāšanas kārtību, nav tiesību šo kārtību mainīt agrāk par nākamo taksācijas gadu.

Personas, kuras taksācijas gadā ir piemērojušas īpašo PVN maksāšanas un priekšnodokļa atskaitīšanas kārtību, bet pēctaksācijas gadā to nevēlas piemērot, par to informē VID līdz taksācijas gada 31. decembrim.

Par īpašās PVN maksāšanas un priekšnodokļa atskaitīšanas kārtības piemērošanu 2010. gadā apliekamā persona VID informē līdz 2010. gada 30. jūnijam vai tad, kad iesniedz iesniegumu par reģistrāciju VID ar PVN apliekamo personu reģistrā. Šo kārtību piemēro ar nākamo 2010. gada taksācijas periodu pēc VID informēšanas. Tādējādi, ja apliekamā persona, kura vēlas piemērot īpašo PVN maksāšanas un priekšnodokļa

atskaitīšanas kārtību 2010. gadā, nebūs informējusi par to VID līdz 2010. gada 30. jūnijam, tai līdz 2010. gada beigām būs jāpiemēro vispārējā PVN aprēķināšanas kārtība.

PVN atmaksa

Ar likumu no 2010. gada 1. jūlija tiks ieviesta jauna pārmaksātā PVN atmaksas sistēma.

Priekšnodoklis par reprezentācijas izdevumiem

No budžetā maksājamās nodokļa summas kā priekšnodoklis nav atskaitāmi 60 procenti no nodokļa par reprezentācijas nolūkiem iegādātajām precēm un saņemtajiem pakalpojumiem, kas saistīti ar publisku konferenci, pieņemšanu un maltīšu rīkošanu, kā arī apliekamo personu reprezentējošu priekšmetu izgatavošanu.

Mainīta PVN kompensācijas summa lauksaimniekiem

Lauksaimniekiem palielināts kompensācijas apmērs no 12 procentiem uz 14 procentiem.

☑Grozījumi likumā „Par nodokļiem un nodevām” Atskaišu iesniegšana VID elektroniski

Pienākums iesniegt nodokļu un informatīvās deklarācijas elektroniskā veidā obligāts būs no 2011. gada 1. janvāra, bet nodokļu maksātājiem, kuru juridiskā adrese vai deklarētā dzīvesvieta atrodas administratīvajā teritorijā, kur nav interneta pieejas infrastruktūras teritoriālā seguma – no 2012. gada 1. janvāra.

Atceltas pavadzīmes ar VID piešķirtajiem numuriem

Nodokļu maksātājiem jāveic uz 2009. gada 31. decembri atlikumā esošo pavadzīmju numuru inventarizācija un ne vēlāk kā līdz 2010. gada 15. janvārim Valsts ieņēmumu dienestam jāiesniedz pārskats par pavadzīmju numuru izlietojumu, ievērojot Ministru kabineta 2005. gada 27. decembra noteikumus Nr. 1038 „Noteikumi par pavadzīmēm ar Valsts ieņēmumu dienesta piešķirtiem numuriem”. Neizlietosos pavadzīmju numurus anulē. No 2010. gada 1. janvāra preču piegāde ir jāaplūcina ar dokumentu, kas sagatavots atbilstoši MK 21.10.2003. noteikumu Nr. 585 „Noteikumi par grāmatvedības kārtošanu un organizāciju” prasībām. Atbilstoši šim izmaiņām noteikumos Nr. 585 2009. gada 22. decembrī tika izdarītas vairākas izmaiņas. Attaisnojuma dokumentā par preču piegādi saimnieciskā darījuma aprakstā un pamatojumā norāda:

- preču vai pakalpojuma nosaukumu;
- atbilstošo attiecīgā darījuma vai darbības veidu:
 - preču piegāde (pārdošana);
 - preču izsniegšana citam uzņēmumam, citai uzņēmuma pastāvīgajai darbības vietai (struktūrvienībai) vai vietai, kur saskaņā ar

uzņēmuma vadītāja noteikto kārtību tiek veikta preču glabāšana un uzskaitē, vai citai materiāli atbildīgajai personai uzņēmumā;

– pakalpojuma sniegšana.

Noformējot attaisnojuma dokumentu, saimnieciskā darījuma mērītājos norāda:

- mērvienību un daudzumu;
- vienas vienības cenu;
- saimnieciskā darījuma novērtējumu naudā;
- piešķirtās atlaides, ja tādas ir;
- no saimnieciskā darījuma novērtējuma naudā aprēķinātos nodokļus (pievienotās vērtības nodoklis, akcīzes nodoklis, dabas resursu nodoklis), ja tādi ir;
- saimnieciskā darījuma novērtējumu naudā kopā ar nodokļiem.

Noformējot attaisnojuma dokumentu par likuma „Par pievienotās vērtības nodokli” 13.² panta otrajā daļā minēto kokmateriālu piegādi (pārdošanu) vai izsniegšanu citam uzņēmumam (izņemot šo noteikumu 35.² punktā noteikto gadījumu):

- norāda ciršanas apliecinājuma numuru un datumu, ja apaļkokus vai zāģmateriālus piegādā (pārdod) vai izsniedz persona, kura tos ieguvusi mežizstrādē, pamatojoties uz ciršanas apliecinājumu;
- precizētos saimnieciskā darījuma mērītājos norāda tūlīt pēc novērtēšanas, ja pēc novērtēšanas kokmateriālu saņemšanas vietā pieņemto kokmateriālu daudzums un (vai) cena atšķiras no attaisnojuma dokumentā norādītā.

Kā redzams, atšķirībā no pavadzīmēm ar VID piešķirtajiem numuriem rekvizītos vairs nav obligāta prasība norādīt preču saņemšanas un izsniegšanas vietas adreses, kā arī informāciju par pārvadātāju. Noformējot pavaddokumentu par akcīzes preču piegādi, jāievēro specifiskie šīs jomas normatīvie akti.

Lauksaimniecības produkcijas ražotāji par preču izsniegšanu citai uzņēmuma pastāvīgajai darbības vietai

(struktūrvienībai) vai vietai, kur saskaņā ar uzņēmuma vadītāja noteikto kārtību tiek veikta preču glabāšana un uzskaitē, vai citai materiāli atbildīgajai personai uzņēmumā attaisnojuma dokumentu nenoformē. Ir saglabāta prasība preču saņemšanas un izsniegšanas dokumentus reģistrēt, reģistrā norādot vismaz šādu informāciju:

- ieraksta datums un kārtas numurs;
- dokumenta sagatavošanas datums un numurs;
- dokumentā norādītais darījuma partneris (juridiskās personas nosaukums vai fiziskās personas vārds, uzvārds).

Dokumentu reģistrs kopā ar vienu dokumenta eksemplāru atrodas katrā preču izsniegšanas un saņemšanas vietas adresē līdz pārskata gada slēguma inventarizācijai.

Vairs nav noteikts obligāts attaisnojuma dokumentu eksemplāru skaits – šis pienākums ir uzticēts uzņēmuma vadītājam, kurš nosaka preču piegādi (pārdošanu) vai preču izsniegšanu apliecinošā attaisnojuma dokumenta eksemplāru skaitu.

✓Grozījumi „Gada pārskatu likumā”

Grozījumi likuma 54. pantā nosaka, ka sabiedrībām, kuru rādītāji nepārsniedz divus no šādiem kritērijiem:

- bilances kopsumma – 250 000 latu;
 - neto apgrozījums – 500 000 latu;
 - pārskata gada vidējais darbinieku skaits – 25,
- ir atļauts nesagatavot naudas plūsmas pārskatu un pašu kapitāla izmaiņu pārskatu, neapreķināt un nenorādīt finanšu pārskatos atliktā nodokļa aktīvu un saistību summas. Likuma grozījumos paredzētā atļauja nesagatavot naudas plūsmas pārskatu un pašu kapitāla izmaiņu pārskatu, neapreķināt un nenorādīt finanšu pārskatā atliktā nodokļa aktīvu un saistību summas piemērojama gada pārskatiem, sākot ar 2009. pārskata gadu.

Sagatavoja LLKC Grāmatvedības un finanšu nodaļas vadītāja Linda Puriņa

SVARĪGĀKIE DATUMI, KURUS LAUKU UZŅĒMĒJS NEDRĪKST AIZMIRST 2010. GADA FEBRUĀRĪ

Terminš	Janvāris							Februāris							Marts			
	1	4	5	7	11	12	15	25	31	1	5	8	12	15	20	25	28	1
Platību maksājumi																		
Papildu valsts tiesīe maksājumi (PVTM)																		
Lauku attīstības programmas pasākumi																		
Eiropas Zivsaimniecības fonda atbalsta pasākumi																		
Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonda pasākumi																		
Grāmatvedība un nodokļi																		
Pievienotās vērtības nodoklis (PVN)																		
Pavadzīmes ar VID piešķirtajiem numuriem																		
Darījumu kvītis																		
Sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas																		
Pēdējais datums, līdz kuram visa iegūtā raža jāpiegādā atzītam savācējam/pārstrādātājam, ar kuru noslēgts līgums, ja vēlas saņemt atbalsta maksājumu par enerģētisko kultūraugu platībām																		
Iesniegums PVTM par 2009. gadā nokautiem un eksportētiem liellopiem *																		
Lauku saimniecību modernizācija																		
Pamatpakalpojumi ekonomikai un iedzīvotājiem																		
Infrastruktūra, kas attiecas uz lauksaimniecības un mežsaimniecības attīstību un pielāgošanu																		
Lauksaimniecībā neizmantojamās zemes pirmreizēja apmežošana **																		
Meža ekonomiskās vērtības uzlabošana **																		
Investīcijas akvakultūras uzņēmumos																		
Kompensācijas zvejas kuģu apkalpes locekļiem (zvejniekiem) pēc pilnīgas zvejas darbību pārtraukšanas																		
Zveja iekšējos ūdeņos																		
Investīcijas zvejas kuģu ierīcēs un zvejas rīku selektivitāte																		
Cukura rūpniecības restrukturizācijas fonda pasākums "Atbalsts piesāņoto vietu atbrīšanai"																		
PVN mēneša deklarācija un maksāšanas termiņš																		
Atskaite par pavadzīmju numuru izlietojumu																		
Atskaite par darījumu kvīšu izlietojumu																		
Atskaites iesniegšanas termiņš un nodokļa maksāšanas termiņš - PAŠNODARBINĀTAJIEM																		

* Iesniegums jāiesniedz ne vēlāk kā 6 mēnešus pēc liellopa nokaušanas vai eksporta

** Par projektu pieņemšanas noslēgumu tiks ziņots laikrakstā "Latvijas Vēstnesis"

☐ Terminš, kura laikā var iesniegt pieteikumu, iesniegumu vai atskaiti.

☐ Iesniegumu un atskaišu apkopšanas datums vai iesniegšanas beigu datums.

☐ Tikai tām zemnieku saimniecībām, kuras šo termiņu PVN atskaišu iesniegšanai ir sasāņojušas ar VID.

☐ Ja atskaites iesniedz, izmantojot VID Elektroniskās deklarēšanas sistēmu (EDS)

SIA "LATVIJAS LAUKU KONSULTĀCIJU UN IZGLĪTĪBAS CENTRS" PIEDĀVĀ

Pieredzes apmaiņu braucienu piedāvājums lauku uzņēmumu vadītājiem, īpašniekiem, darbiniekiem un citiem interesentiem 2010. gadā.

Mēn.	1. ned.	2. ned.	3. ned.	4. ned.
I		17.- 22.-Berlīne, izstāde „Grüne Wochen“- izstāde, pieredzes apmaiņa zemnieku saimniecībās (165,-)		25. – 30. – Zalcburga (Austrija) – izstāde – mājas tekstils, dizains, mēbeles (250,-)
II	4. – 8. Hannoverē – mājdzīvnieki & dārzs (190,-)	13. – 18. Leipziga – izstāde Vidusvācijas rokdarbu Messe (170,-)		22.- 27.- Ukraina Food Expo – pārtikas rūpniecības messe (190,-)
III	4. – 7.- Varšava – jaunākās tendences atjaunojošās enerģijas nozarē (150,-)	9. – 15. -ITB – pasaules tūrisma gadatirgus – Berlīne (165,-)		22. – 27. – Fulda, Vācija LSA dalība rokdarbu gadatirgū (190,-)
IV			19.-27.- Ziedu svētki Holandē (260,-)	22.- 25.- Igaunija – dārzs & atpūta (120,-)
V		13. – 16. Ķelne – izstāde – māja& koks (180,-)	Valmieras LEADER grupas brauciens – Vācija - Bacharach	
VI		„Belagro „ – l/s izstāde Minskā (170,-)		Aitu audzētāju pieredzes apmaiņas brauciens uz Īriju
VII		Zivju audzētāju pieredzes apmaiņas brauciens uz Austriju, Čehiju	Piena liellopu audzētāju pieredzes apmaiņas brauciens uz Zviedriju	
VIII		12. – 17. Berlīne – izstāde „Zirgs 2010 „ (170,-) 13. – 19.- Minhene – izstāde 11. starptautiskā mežu un meža tehnikas izstāde (~ 200,-)	Putnu audzētāju pieredzes apmaiņas brauciens	
IX		Kazu audzētāju pieredzes apmaiņas brauciens uz Melnkalni		23. – 27. – Vizelbeurga (Austrija) izstāde - Būve & enerģijas taupīšana (~ 290,-)
X			16. – 22. Hannoverē – izstāde – Būvniecība – remonts un apkārtējā vide & veselība (~200,-)	22. – 27. – Vācijas sīkdzīvnieku skate – Hannoverē (190,-) 23. – 30. – Bāzele- Šveice – Lielais rudens gadatirgus (280,-)
XI		14. – 20.- Hanoverē „Eirotier“ (~ 200,-)	19. – 24. – Itālija – Bolzano – „Biolife“ – izstāde (250,-)	
XII	27.XI – 4.XII . – Vācija, Minhene – lielais rokdarbu gadatirgus (~ 250,-)			

Pieteikšanās:

Aija Žideņa
tālr.:26564167
e-pasts: aija.zidena@llkc.lv

WWW.LLKC.LV
WWW.LAUKUTIKLS.LV

arī internetā...

LAUKU LAPA

KONTAKTINFORMĀCIJA

SIA „Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs” Lauku attīstības biroji

Nosaukums	Filiāle; Adrese	Tālrunis
Dienvidkurzemes Lauku attīstības birojs	Pilsētas laukums 4-102, Kuldīga, LV-3301	63323447
	Bāriņu iela 15, Liepāja, LV-3401	63427737
	Jelgavas iela 6, Saldus, LV-3801	63822480
Zemgales Lauku attīstības birojs	Uzvaras iela 1, Bauska, LV-3901	63927211
	Dobeles iela 41a, Jelgava, LV-3001	29286411
	Tirgus laukums 4, Dobeles, LV-3701	27878487
Ziemeļkurzemes Lauku attīstības birojs	Ed. Veidenbauma 9, Tukums, LV-3101	63123452
	Kr. Valdemāra 21a, Talsi, LV-3201	63237502
	Raiņa iela 4a, Ventspils, LV-3601	63662721
Vidzemes Lauku attīstības birojs	Jūras iela 58, Limbaži, LV-4001	64023774
	Dārza iela 12, Priekuļu pag., Cēsu raj., LV-4126	64130023
	Rīgas iela 13, Valka, LV-4701	29445406
	Mūrmuižas iela 9, Valmiera, LV-4201	64207457
Austrumvidzemes Lauku attīstības birojs	Dārza iela 11, Alūksne, LV-4301	64307013
	Ozola iela 1, Gulbene, LV-4401	64473852
	Brīvības iela 46a, Balvi, LV-4501	64521058
Lejasdaugavas Lauku attīstības birojs	Lāčplēša iela 2a, Aizkraukle, LV-5101	65022579
	Brīvības iela 15, Ogre, LV-5001	29178371
	Dārza iela 2a, Sigulda, LV-2150	28632678
Viduslatvijas Lauku attīstības birojs	Raiņa bulv. 21b, Preiļi, LV-5301	65681104
	Bebru iela 108, Jēkabpils, LV-5201	65207071
	Poruka iela 2, Madona, LV-4801	28662917
Latgales Lauku attīstības birojs	Skolas iela 9, Krāslava, LV-5601	65681104
	Sēlijas iela 25, Daugavpils, LV-5415	29394131
Austrumlatgales Lauku attīstības birojs	Dārza iela 7a, Rēzekne, LV-4601	64625254
	Raiņa iela 16, Ludza, LV-5701	65723421

“LAUKU LAPA” JŪSU E-PASTA KASTĪTĒ!

Piedāvājam iespēju saņemt informatīvo izdevumu “Lauku Lapa” Jūsu e-pasta kastītē!

Lai pieteiktos izdevuma elektroniskai saņemšanai, sūtiet pieteikumu uz e-pastu: Natalija.Iljina@llkc.lv.

Pieteikumā jānorāda:

1. Vārds, Uzvārds;
2. Iestādes (organizācija/ zemnieku saimniecība/ utt.) nosaukums, kurā strādājat;
3. E-pasta adresi, uz kuru vēlaties saņemt izdevumu.

Izdevumā Normunda Grickus zīmējumi

